

CRÒNIQUES CLÒNIQUES

ANTONI SALGADO

DOLLY, UNA REALITAT
INQUIETANT

La referència a Dolly, el primer mamífer clonat per l'home, va ser variada i dispar. Per als científics, un brillant article. Per als mitjans de comunicació, la notícia de l'any, mentre que per a la societat es tractava d'una tècnica inquietant.

L'experiment era científicament previsible. Dolly és un animal còpia, l'origen del qual no és una cèl·lula fecundada, sinó una cèl·lula adulta de glàndula mamària, una realitat que possibilita un duplicat, un nou ésser clònic a partir d'una cèl·lula d'un organisme superior.

El procés de clonació va consistir en la transferència del nucli del "donant" amb el seu material genètic a un ovòcit "receptor" al qual prèviament se li havia extret l'original. Per aconseguir-ho els investigadors "acoblaren" les fases del cicle cel·lular del nucli donant i de l'ovòcit receptor, una manipulació clau per a l'èxit del procés. Després, el fenomen imparabla de la multiplicació cel·lular va fer la resta: 2, 4, 8, 16... cèl·lules. El punt final consistí a implantar aquest embrió en l'úter d'una ovella que va fer de "mare de lloguer" fins al naixement de Dolly.

Però darrere les possibles utilitats ramaderes, flota la inquietant possibilitat que la clonació es plantegi en humans. Tot i que èticament sigui inacceptable, científicament ja és una possibilitat real. I no sols això, sinó que a més a més, la tècnica i la dotació científica estaran a l'abast de nombrosos laboratoris. Que sigui útil o no, una clonació així d'humans és matèria discutible, perquè l'ésser humà, com experiència vital, és irreplicable. Però, en tot cas, no serà fàcil, fins i tot amb un plantejament ètic unànime, de posar "portes al camp" a aquesta possibilitat, en una societat que es regeix per la llei de l'oferta i la demanda.

XAVIER DURAN

AVANÇAR-SE
'ALS PERILLS

La llei i el debat social van gairebé sempre per darrere dels avenços científics i tecnològics. En ocasions, però, salta a l'opinió pública la discussió sobre la necessitat de prohibir certes pràctiques, molt abans que es demostrin viables. Amb l'ovella clònica ha passat així. Després d'anys que molts analistes no s'adonessin del que la biotecnologia aporta des de fa molts anys, els agafa un interès i una por sobtades.

El debat mai no és dolent, sempre que allò que es digui no sigui una frivolidat més de tertulià o columnista obligat a omplir espais. Quan les possibilitats reals queden molt per sota de les pors que es destaquen, el debat pot servir per avançar-se a allò que algun dia pot arribar, però també per delatar la ignorància que continua envoltant certes opinions sobre temes científics.

L'ovella Dolly no obrirà la porta a exèrcits de clònics ni significa que aviat aconseguim produir en sèrie certs personatges. Però està bé que es discuteixi sobre el rebuig a fer experiments d'aquesta mena amb humans. Un rebuig que prové tant de qüestions ètiques com pràctiques –les dificultats tècniques i la inutilitat. Això sempre pot ajudar –si hi ha rigor– a cridar l'atenció sobre altres perills més propers o a crear una opinió pública que faci inviables experiments pocs assenyats. La genètica obre la porta a la discriminació per camins ben diferents dels que han ocupat tant d'espai en els darrers mesos, però que potser no semblen tan espectaculars. I per això cal informar, conscienciar i debatre. Abans que ens assabentem que algú ha aconseguit transformar històries clíniques en històries clòniques.